

COP15 – hvad nu Danmark?

Af Anders Baun Sørensen (Kolding d. 22. december 2009)

Så sidder vi her og tænker over alle disse indtryk vi fik ugen igennem. Det sidste jeg så i TV, var en statsminister som fortalte, at det hele vist nok var meget godt alligevel, og at han troede på, at "The Copenhagen Accord" går hen og bliver startskuddet til en ny epoke i klimaforhandlingerne. Jeg fristes til at sige, at denne titel vist nok må være en slags diplomatisk slang for "Den københavnske fuser" (og dem skal man som bekendt ikke gå tilbage til), uden dog at kunne oversætte det til engelsk.

Det som jeg fæstnede mig meget ved var, at vi fik et billede at se, hvor flere af de store statsledere inklusiv statsministeren selv og selveste Præsident Obama stod og diskuterede sammen. Vi fik fortalt, at de lavede "grupperarbejde", og at det havde stået på i mange timer. Statsministeren lagde heller ikke skjul på, at denne arbejdsform jo var noget uvant for disse "høje herrer" (og en enkelt kvinde fra Tyskland), samt at vi skulle være glade for, at de havde haft modet til at arbejde på denne vis.

Jeg siger: "Hvor Herre til hest". Heri ligger nemlig hele problemet omkring den fejlslagne ledelse og dagsorden for konferencen. Toplederne havde regnet med, at de kunne flyve ind i den elvte time, rette de sidste kommaer, skrive under og så flyve hjem i gen til deres respektive lande og vifte med en politisk godbid i hånden til stor glæde for dem selv og deres vælgere (peace in our time!!). Men ak, sådan gik det altså ikke. Så har man klandret Kina og deres "allierede" for at blokere for forhandlingerne, og selvom det sådan rent teknisk set sikkert er rigtigt, så er det under ingen omstændigheder her at hunden ligger begravet.

Nej – det ligger i sagens natur, at så store politiske beslutninger og forhandlinger under ingen omstændigheder kan forhandles i plenum blandt en masse "ubetydelige diplomater og politiske skødehunde". Den slags beslutninger skal naturligvis træffes af topledelsen i egen person(er). Så kunne man bagefter have trukket specialisterne ind for at finpudse de enkelte detaljer, hvis der havde været brug for det.

Pointen er, at det møde vi så et billede fra, selvfølgelig skulle have været holdt allerede om tirsdagen. Desuden skulle de selvsamme topledere have været bevidste om, at de da SELVFØLGELIG måtte regne med at sidde i flere dage og forhandle inden de ville kunne forlade "grupperarbejdet". Hvorfor tror disse ledere, at det kun er nødvendigt at lave den sidste del af arbejdet? Er det ikke udtryk for en vis arrogance, når hele verdens klima og sikkerhedsmæssige situation står på spil, at man "ikke har tid til den slags". Jeg mener, tre-fire dage revet ud af kalenderen for at redde verden er vel noget enhver leder må se som sin ydmyge pligt, uden at skulle undskylde sig med at landet derhjemme ikke kan klare sig uden dem !!! Så højrovet kan man simpelthen ikke tillade sig at være.

Demonstranterne (de fornuftige af slagsen) talte deres tydeligt sprog, når man så deres bannere. De ønskede, at deres ledere ville træde i karakter, smøge ærmerne op, og udføre det håndværk de nu engang er valgt ind for. Ikke i morgen, eller om nogle måneder i Berlin. Nej – nu!

Hvad vi desuden så var, at Danmark og danskerne havde glemt, hvad det hele drejede sig om. Vi var mere bekymrede for om Bella centret var stort nok, beskyttet nok og om de fine gæster var sikre nok. Så forhåbende på at være nogle gode værter var vi, at vi rent glemte at sige til vores statsminister, at han bestemt gerne måtte slå i bordet med sin hammer, og det skulle han have gjort noget før. Men tid til en banket hos dronningen det er der naturligvis altid lige i H.C.

Andersens fortryllede eventyrland. Fanden og hans pumpestok! Der var vist ikke nogen som blev særskilt meget klogere af Majestætens bevingede ord. Ord om ansvar og flikumdik som vi allerede havde hørt fra et hundrede og sytten andre notabiliteter i de indledende taler fra Bella centret. "Now it is time to work", "Now it is time to get it done" – ordene klinger stadigvæk hult i mine øren.

Nuvel - ingen kritik uden konstruktive forslag til forbedringer. Er der nogen som ikke har fattet min pointe med at sætte topledere ind i samme rum fra starten af, og rive en uge ud af deres kalender uanset, hvem de er, og hvor de kommer fra ?? Godt! Så gør det.

Og endnu bedre. Afhold valg i alle lande som er demokratiske (Kina får vi nok ikke med på den vogn lige foreløbig), hvor man ganske enkelt vælger én forhandler som repræsentant fra landet til at forestå disse forhandlinger. Det kan så godt være den samme som præsidenten, men det behøver det jo ikke være. Det vigtigste er vel, at personen har en helt klart defineret rolle og myndighed til at træffe beslutninger på landets vegne i klimaregi. Vel at mærke med folkets demokratiske opbakning. Måske det ville få nogle mere velvillige forhandlere til bordet. Repræsentanter som har en politisk dagsorden der i højere grad afspejler den verdensbefolkning som skal døje med de andres uduelighed.

De nuværende politikere har alt for meget andet at tænke på, og det gør deres arbejde utroværdigt og dybest set er de alle sammen inhabile. For hvem repræsenterer de? Deres parti, deres landes virksomheder, deres lands økonomi eller deres børns børnebørn? Trods den flotte retorik undervejs, så er det nok mindst det sidste!

Hånden på hjertet kære danskere, så tror jeg ikke en hujende fis på disse høje herrers hverken evner eller ambition om at nå en et bæredygtigt resultat i sådanne forhandlinger. Amerikanerne er i krise og kan formentlig ikke tåle "særligt meget mere". Kineserne ønsker at være verdens nye supermagt (og vil formentlig skide på de økologiske konsekvenser for at blive det), Inderne er bange for kineserne og vil prøve at udbalancere denne magtkamp – ikke mindst økonomisk, Sydafrikanerne blomstrer op uden apartheid og har kul nok til mange år frem, Brasilien vejrer morgenluft på et frugtbart og rigt kontinent, hvor over halvdelen af arealet ikke er opdyrket, men skal reddes "aht. resten af verden" (og hvad blev der mon af skovene i Europa, Asien og USA i sin tid? Nå ja – de blev fæddet aht. landbrug og krigsskibsproduktion!). Og alle G77 Landene? Ja hvad med dem. De er så fattige, at man alligevel ikke kan bekymre sig om den udledning de bidrager med. Ja man bliver jo nærmest glad, hvis de bare kunne komme til at udlede lidt mere – ikke mindst for moralens skyld. I øvrigt pudsigt så lidt vi hørte fra de arabiske lande i denne debat. Gad vide om de overhovedet havde sendt nogle folk? Eller kunne det tænkes, at de hellere vil sælge olie til vesten, USA og Kina – ganske som de plejer??

Sandheden er den enkle, at det land som først forstår omfanget af de ændringer som er på vej, og ikke mindst reagerer på dem og forbereder sig som små myrer, før vandet stiger, orkanerne raser og kul og olie er sluppet op, det land vil være i stand til at overleve og komme styrket ud af den langvarige krise det nødvendigvis vil indebære. Og det er her at Danmark uden problemer kan placere sig selv på landkortet. De "store" lande er måske nok store, men de er også nærmest "selvlammende" netop p.g.a. deres størrelse. Vi er et veluddannet, innovativt homogent folk, med et stabilt demokratisk system understøttet af en stor tiltro til hinanden og systemet som sådan. Værdier som er uvurderligt meget værd i denne situation, og som meget vel kan blive tungen på vægtskålen i kapløbet om den grønne teknologi og fremtidens bæredygtige samfund.

Så derfor: Hvis *vi* danskere skal tro på noget i denne sammenhæng, så er det hverken Statsministerens evner som formand for en international konference eller Connie Hedegaards chancer som klimakommissær. Det er os selv. *Vi* er nødt til selv at gå forrest. Købe elbiler, bandlyse plastikposer i supermarkedet, isolere vores huse, og spare på strømmen. Investere i ny teknologi og spænde livremmen gevaldigt ind undervejs. Hvad fanden – nu har vi jo også levet som grever og baroner de sidste 60 år, så det skader næppe de kommende generationer at opleve, at livet er andet end internettet, fede fester og lommepenge fra mor og far. *Vi* er nødt til at vise, at det med COP15 i København ikke var den fejltagelse som politikerne gjorde det til. *Vi* er nødt til at vise den ignorant af en Sudansk ambassadør, at han bestemt ikke skal gøre grin med vores hovedstad og misbruge dens navn, bare fordi han selv kommer fra et land hærget af borgerkrig og uden evner til at skabe fornuftige demokratiske levevilkår for sit folk. ***Vi skal selv gøre forskellen.***

Os danskere!

Svar fra ministeriet d. 11. januar 2010:

Kære Anders Baun Sørensen

Tak for dine kommentarer til FN's klimakonference som du har sendt til både Miljøministeriet og Klima- og Energiministeriet. Jeg svarer på vegne af begge ministerier.

Du har ret i, at vi som forbrugere kan være med til at skubbe i retning af større marked for mere klimavenlige produkter, og at vi på den måde giver signal til markedet og dermed virksomhederne om, hvad vi vil betale for. Pres 'nedefra' er helt centralt.

Det kan dog ikke stå alene. Samtidig er der brug for at skabe overordnede rammer for virksomhederne og markedet. Og der kommer politikerne ind i billedet i form af lovgivning og incitament til at producere klimavenlige produkter og ydelser. Samspillet kan illustreres fx ved elbilen, som du selv nævner. Det er vigtigt at du og jeg efterspørger denne type bil for at producenter og forhandlere får dem ind i deres sortiment. Det er samtidig helt nødvendigt, at politikere understøtter udvikling af infrastruktur osv. for at sikre, at der også vil være opladestationer, udvikling af holdbare batterier osv, der reelt går elbilen til et alternativ. Mange af disse investeringer er kostbare og griber ind i andre områder som fx skatteforhold, at private ikke alene kan skubbe udviklingen i den rigtige retning.

Med hensyn til dine kommentarer til FN's beslutningsprocesser, vil jeg blot sige en enkelt ting. Politikerne er i de fleste deltagende lande folkevalgte og præsenterer dermed deres respektive lande, og kan forhandle ud fra det mandat de har med sig. Det kom tydeligt frem i forbindelse med hvor langt USA's præsident Barak Obama kunne gå, og EU kunne heller ikke gå længere i en aftale, end mandatet fra de enkelte medlemslande tillod, og som var forhandlet på plads inden konferencen. Om bevæggrunden for disse mandater bunder i hensyn til økonomi, kommende generationer eller helt andre forhold skal jeg ikke kunne udtale mig om. Mit gæt er, at der er mange hensyn der spiller ind - også på hvordan den kommende proces med the Copenhagen Accord forløber.

Igen tak for dine kommentarer og dit engagement i klima-debatten.